

spørge til Raads i vanskelige Tilfælde. Men at det skal være Folk, der rejser omkring og giver gode Raad og Formaninger og siger: Saadan og saadan skal det være, for at det kan blive rigtig, vil jeg til det sidste bekæmpe. Vi skal jo alle saa meget som muligt søge at dygtiggøre os i vor Gerning, og det skal Lærerne selvfølgelig ogsaa; det vil jeg være med til at skabe Muligheder for, men jeg tror ikke saa forskrækkelig meget paa, at Lærerne bliver dygtigere til at undervise, fordi en eller anden pædagogisk sagkyndig, som det saa kønt hedder, rejser rundt og giver dem gode Raad. Jeg tror, at det eneste, der virkelig har Betydning i denne Forbindelse, er, at Læreren arbejder med Børnene og prøver sig frem.

Naturligvis tør jeg ikke bestride, at der kan gives Konsulenter af en saadan Art, at det kan have Betydning, at de rejser rundt og giver gode Raad, uden at man har haft Bud efter dem, men jeg tror, det vil blive i uhyre faa Tilfælde, og derfor vil jeg meget forvare mig mod at være med til en Ordning, hvorved enhver Skole med regelmæssige Mødelrum skal have Besøg af sin Konsulent. De Konsulenter, vi faar udnævnt, bliver selvfølgelig Folk, som har opfundet et eller andet Raad for en pædagogisk Vanskelighed. Man ser jo ofte, at naar en eller anden har fundet paa et saadant Raad, tror han, at hele Verden drejer sig om, at det bliver praktiseret, og det vil sikkert i mange Tilfælde gaa lige saadan med Skolekonsulenterne: at naar de har faaet en saadan, jeg kan godt sige, fiks Idé, tror de, at hele Skolevæsenet staar og falder med, at denne fikse Idé bliver praktiseret rundt omkring i Landets Skoler. Det vilde jeg betragte som en meget stor Ulykke for vor Skoleundervisning, netop fordi jeg mener, at det, der er af væsentligst Betydning for, at Skolen kan virke efter sin Hensigt, er, at den enkelte Lærer faar Frihed til at undervise efter sin Ejdommelighed.

Jeg skal ellers ikke komme videre ind paa Lovforslagets Enkeltheder. De to Spørgsmaal, jeg særlig har ønsket at omtale, er det hjemlige Tilsyn, Tilsynet gennem Skolekommissionerne, og Kredstilsynet. Enkelthederne kan der selvfølgelig forhandles om i Udvalget, men for øvrigt kommer vi vel sagtens til at staa overfor dette Lovforslag til næste Aar, hvis vi beholder det socialdemokratiske Ministerium. Naar Lovforslaget fremkommer i Aar, er det jo nærmest for at faa Princippet luftet lidt; at de skal luftes til næste Aar igen, nærer jeg ingen

Tvivl om, og saa kan der blive Lejlighed til at tale nærmere om Sagen.

Jeg ønsker dog at gøre en enkelt Bemærkning med Hensyn til den saakaldte § 8-Sag, der er omtalt baade af mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Søgaard, og af det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen — og maaske af flere. Jeg vil gerne give Tilslutning til de Udtalelser, som de to Herrer har fremsat om, at Befolkningen der har faaet en Ret, og den giver den ikke Afkald paa. Nu kan det være ganske udmærket med den Tale, vi hørte fra den højtærede Undervisningsminister om det store Ansvar, som man fik Indtrykket af tyngede hende. Det er ikke altid, man har det Indtryk, at den højtærede Undervisningsminister er betyngt af Ansvar, men naar Undervisningsministeren er det en Gang imellem, er det jo altid noget. Men det er ikke betryggende for mig, at den højtærede Undervisningsminister overfor Lærerafskedigelser er besjælet af et stort Ansvar. Selvfølgelig er jeg villig til at være med til en Ordning, hvorved Lærerne kan faa deres Ret, selvfølgelig skal de ikke lide nogen Overlast, men det skal dog ikke være saaledes, at naar en Lærer en Gang er indsat i et Embede, kan han bære sig ad, om trent som han vil, uden at det er muligt at komme af med ham igen. Det vil jeg forvare mig imod.

Nu vil maaske en eller anden sige: Det bliver der heller slet ikke Tale om. Nej, maaske ikke, men det har vi ingen som helst Garanti for. Jeg kunde godt tænke mig, at hvis alle Beboerne i en Kommune kom til Regeringen og sagde: Den Lærer vil vi af med, saa blev de ogsaa af med ham. Men jeg kunde tænke mig, at et stort Flertal vilde af med en Lærer, men at et Mindretal vilde beholde ham, og saa er jeg ikke saa absolut overbevist om, at Ministeren i et saadant Tilfælde vil føle Ansvaret.

Med Hensyn til Tilsynet med de private Skoler, som det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen ogsaa omtalte, vil jeg gerne sige, at jeg ønsker ogsaa at være mellem dem, som staar Vagt om Friskolen. Den højtærede Undervisningsminister synes at have den Opfattelse, at Staten skulde have Ret til at gribe ind med Hensyn til den private Skoles Undervisning. Jeg synes, at naar man stiller det Krav, saaledes som det jo nu er Tilfældet, at den private Skoles Undervisning skal staa Maal med den almindelige Skoles Undervisning, og naar Staten faar det Krav opfyldt, saa har